

การจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร

Waste Management of Hazardous Waste from Industrial Plants Ban Ko

Subdistrict Administrative Organization Samut Sakhon Province

ภัทรพงศ์ เกตุจันทร์

Pattarapong ketjan

นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร

Community Development Officer, Practitioner Level

Ban Ko Subdistrict Administrative Organization Samut Sakhon Province

E-mail: Pattarapongketjan@gmail.com

Received 06-03-2024; Revised 29-03-2024; Accepted 09-04-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร (2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะจังหวัดสมุทรสาครจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะจังหวัดสมุทรสาคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 ราย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์ สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านระดับประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า อยู่ในระดับมาก (2) ด้านการเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสีย

อันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน และ (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง

คำสำคัญ การจัดการขยะของเสียอันตราย; โรงงานอุตสาหกรรม; ประสิทธิภาพ; การมีส่วนร่วม

Abstract

This research has three objectives : (1) to evaluate the effectiveness of waste management of hazardous waste from industrial plants; in Ban Ko Subdistrict Administrative Organization Samut Sakhon Province (2) to compare the effectiveness of waste management of hazardous waste from industrial plants. Ban Ko Subdistrict Administrative Organization District Samut Sakhon Province is classified according to personal factors and (3) to test the relationship between participation and the effectiveness of waste management of hazardous waste from industrial plants. Ban Ko Subdistrict Administrative Organization District Samut Sakhon Province. This research is quantitative research. The sample group consisted of 386 cases, including people living in the area of responsibility of the Ban Ko Subdistrict Administrative Organization. Mueang Samut Sakhon District Samut Sakhon Province Data were collected using a questionnaire. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. T-test One-way analysis of variance and Pearson correlation analysis. The results of the research found that (1) the level of effectiveness in managing hazardous wastewater from industrial plants Ban Ko Subdistrict Administrative Organization District Samut Sakhon Province was found to be at a high level (2) in terms of comparing the effectiveness of managing hazardous wastewater from industrial plants. Ban Ko Subdistrict Administrative Organization District Samut Sakhon Province Classified by personal factors, it was found that people with gender, gender, age, status, and education level and different average monthly incomes There were no differences in opinions on the effectiveness of hazardous waste management from industrial plants. at the statistical significance level of 0.05 and (3) the relationship between participation

and the effectiveness of waste management of hazardous waste from industrial plants Ban Ko Subdistrict Administrative Organization Samut Sakhon Province found that there was a relatively high level of positive relationship.

Keywords : hazardous waste management; industrial plants; effectiveness; participation

บทนำ

ปัจจุบันยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติ ฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จังหวัดสมุทรสาครได้ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดโดยมองถึงปัญหาจุดอ่อน จุดแข็ง และโอกาส ของจังหวัดโดยมีประเด็นยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญ 4 ประการ และได้มีการกำหนดเป้าประสงค์และกลยุทธ์ไว้รองรับการขับเคลื่อนในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ รวม 12 เป้าประสงค์ 33 กลยุทธ์ ซึ่งมีการเชื่อมโยงกันในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาคร เป็นเมืองอุตสาหกรรม ทำให้มีปัญหามลพิษทางอากาศและน้ำค่อนข้างมาก ปัญหายาเสพติดและปัญหาอาชญากรรมปัญหาแรงงานอพยพทำให้เกิดปัญหาชุมชนแหล่งเสื่อมโทรม และเกิดปัญหาด้านสาธารณสุข การแก้ไขปัญหามลพิษ และสิ่งแวดล้อมของจังหวัด ตลอดจนการเสริมสร้างความอบอุ่นในครอบครัว และการแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงเป็นสิ่งที่จังหวัดให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ประชาชนในจังหวัด มีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดสมุทรสาคร (ก.บ.จ.สค.) ได้มีมติเห็นชอบการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาจังหวัด และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุมในทุกมิติการ (กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2566)

ทั้งนี้ ตำบลบ้านเกาะเป็นที่ราบลุ่ม มีเนื้อที่ทั้งหมด 12,825 ไร่ มีแม่น้ำท่าจีนสายหลักและมีลำคลองเป็นคลองระบายน้ำ เนื่องจากพื้นที่มีแม่น้ำท่าจีนผ่านกลางตำบล ลักษณะพื้นที่จึงถูกแบ่งเป็นสองฝั่ง โดยใช้แม่น้ำท่าจีนในการแบ่งฝั่ง ซึ่งแบ่งเป็นฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นพื้นที่ที่เชื่อมต่อกับถนนเศรษฐกิจ 1 เป็นถนนสายหลักเชื่อมต่อกับอำเภอกระทุ่มแบน พื้นที่ฝั่งตะวันออกจะเป็นเขตอุตสาหกรรมและหมู่บ้านจัดสรร ซึ่งเป็น

แหล่งอุตสาหกรรมเกือบทั้งหมด และอีกฝั่งซึ่งเป็นฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน เป็นเขตเกษตรกรรมและปัจจุบันกำลังมีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในเขตติดต่อดำบลอ่าวแพงและท่าทราย จึงเป็นเหตุทำให้สภาพพื้นที่ของตำบลบ้านเกาะ มีทำเลเหมาะสมแก่การก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งปัญหาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ตามมาเพิ่มมากขึ้น ปัญหาหลักสิ่งแวดล้อมตำบลบ้านเกาะ คือปัญหาการระบายน้ำเสียสู่แม่น้ำท่าจีน ซึ่งทำให้คุณภาพน้ำในเขตลำคลองต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เป็นเหตุให้สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะน้ำเสียจากการใช้ในโรงงานและน้ำใช้ในครัวเรือนมีสภาพเสื่อมโทรมมาก และการลักลอบระบายน้ำเสียของภาคอุตสาหกรรมโดยไม่ผ่านการบำบัดลงสู่แม่น้ำลำคลองได้สะสมทวีคูณทำลายความสดใสของคลองอยู่เรื่อยมา ประกอบด้วยหลายสาเหตุปัจจัย จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ได้เล็งถึงความสำคัญของปัญหาน้ำเน่าเสีย ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ, 2566)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ตามหลักเกณฑ์การจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรมว่าอยู่ในระดับใดและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการ รวมทั้งเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป ซึ่งแตกต่างจากการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรมแบบเดิม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพระดับใด และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ดีจะสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

Bennis (1971) กล่าวว่า เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลขององค์การต้องเป็นความสามารถในการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขที่องค์การกำลังเผชิญอยู่ ดังนั้น เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัวและความสามารถในการบูรณาการทรัพยากรที่มีอยู่

Parsons Talcott (1964) ได้กล่าวถึงองค์การว่าเป็นระบบสังคมของระบบเปิดที่ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้ากระบวนการ และผลผลิต ตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพขององค์การ ประกอบด้วยหน้าที่พื้นฐาน 4 ประการ เพื่อให้องค์การอยู่รอดได้ คือ

1. การปรับตัว (Adaptation–A) หมายถึง การที่องค์การจะต้องปรับให้สอดคล้องกับ สิ่งแวดล้อมภายนอก โดยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานภายในองค์การ ให้ตอบสนองต่อสภาพ สถานการณ์ใหม่ที่มีผลกระทบต่อองค์การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัด ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว นวัตกรรม ความเจริญเติบโต การพัฒนา

2. การบรรลุเป้าหมาย (Goal Attainment – G) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ การจัดหา และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ภายในองค์การ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การ บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัด ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์คุณภาพ การได้มาซึ่งทรัพยากร ประสิทธิภาพ

3. การบูรณาการ (Integration – I) หมายถึง การประสานความสัมพันธ์ของสมาชิก ภายในองค์การ เพื่อการรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการปฏิบัติการกิจขององค์การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัด ได้แก่ ความพึงพอใจ บรรยากาศขององค์การการติดต่อสื่อสารความขัดแย้ง

4. การรักษาระบบแผนวัฒนธรรม (Latency – L) หมายถึง การดำรงและรักษาระบบ ค่านิยมขององค์การ ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบด้านวัฒนธรรมและแรงจูงใจในการทำงานให้คงอยู่ในองค์การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัด ได้แก่ ความจงรักภักดีความมุ่งมั่นในชีวิต แรงจูงใจ เอกลักษณะขององค์การ

Steers (1985) ได้เสนอแนวทางในการวิเคราะห์ผลขององค์การเพื่อประเมินหาความมีประสิทธิภาพขององค์การด้วยตัวแบบที่เรียกว่าตัวแบบกระบวนการ (Process Model) ในการเสนอการวัดประสิทธิผลสามารถทำได้ดีที่สุดด้วยการพิจารณาแนวความคิดที่สัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายขององค์การให้ได้สูงที่สุด (Goal Optimization) หมายถึง การใช้เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นเครื่องวัดประสิทธิผลขององค์การที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถขององค์การในการได้มาและใช้ประโยชน์ ทรัพยากรที่มีจำกัดและมีคุณค่าให้มีประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามเป้าหมาย ดังนั้น แทนที่จะยอมรับว่ามีข้อจำกัดอยู่หลายประการ เช่น คน เงิน เทคโนโลยีซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การ

ดังนั้น เมื่อยอมรับและบ่งชี้ได้ว่าอะไรคือข้อจำกัดแล้วก็สามารถวัดได้ว่าเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้จากทรัพยากรที่มีอยู่โดยคำนึงถึงข้อจำกัดเหล่านั้นคืออะไร

2. ด้านระบบ (System Perspective) หมายถึง การใช้แนวความคิดด้านระบบซึ่งไม่เพียงแต่สอดคล้องกับความคิดเรื่องเป้าหมายแล้วทั้งแนวความคิดด้านระบบและแนวความคิดเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายขององค์กรให้ได้สูงสุดยังสัมพันธ์กันอีกด้วย การวิเคราะห์เป้าหมายของแนวความคิดนี้ กระทำในรูปแบบของระบบซึ่งหมายความว่า เป้าหมายไม่ได้อยู่ในสภาพนิ่งอยู่กับที่แต่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลานอกจากนี้ การบรรลุถึงเป้าหมายระยะสั้นก็คือตัวบ่อนใหม่ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการบรรลุ เป้าหมายต่อไป ความเป็นวงจรของเป้าหมายขององค์กรดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความเป็นระบบขององค์กร

3. การเน้นเรื่องพฤติกรรม (Behavioral Emphasis) แนวความคิดการบรรลุถึงเป้าหมายขององค์กรให้ได้สูงสุด เน้นบทบาทของพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรที่มีต่อความสำเร็จขององค์กรในระยะยาวหรืออีกนัยหนึ่งคือการยอมรับว่าเป็นเป้าหมายขององค์กรจะสามารถบรรลุถึงได้ก็โดยอาศัยพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กร

Gibson Others (1982) นิยามไว้ว่าประสิทธิผลเป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การที่องค์กรได้ดำเนินงานใด ๆ โดยการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์กรตั้งไว้ประสิทธิผลขององค์กร จะเน้นไปที่ผลรวมขององค์กร ดังที่ Gibson, and Other (1982) ได้ทำการศึกษาและกำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลขององค์กร โดยใช้หลายเกณฑ์ดังนี้

1. การผลิต (Production) ความสามารถขององค์กรในการผลิตสามารถเพิ่มผลผลิตให้มีปริมาณและคุณภาพตามที่สภาพแวดล้อมต้องการ ความสามารถในการผลิตถือได้ว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่จะวัดประสิทธิผลในแง่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร

2. ประสิทธิภาพ (Efficiency) อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ซึ่งเกิดขึ้นในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยคำนึงว่าจำเป็นจะต้องใช้ปัจจัยต่าง ๆ เช่น วัตถุดิบ เงิน คน เท่าใด จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมาย หรือระดับของผลิตผลที่ต้องการได้

3. ความพึงพอใจ (Satisfaction) การที่องค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานได้มากน้อย เพียงใด ลักษณะของงานอาจเป็นเงื่อนไขที่จะช่วยจูงใจและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

4. การปรับเปลี่ยนหรือปรับตัว (Adaptiveness) ความสามารถขององค์กรที่จะสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร

5. การพัฒนา (Development) การที่องค์กรเพิ่มพูนสมรรถนะที่จะอยู่รอดได้ในระยะยาว

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

โคเฮนและอัฟฮอฟ ให้นำมาอธิบายในลักษณะ ของการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า การสร้างโอกาสให้สมาชิกของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมการพัฒนา รวมถึงได้รับ ผลประโยชน์จากการพัฒนานั้นอย่างเสมอภาค (Cohen, M. J. & Norman, T. U., 1980) ในการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร การมีส่วนร่วมในการพัฒนานั้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ได้แก่ ริเริ่ม ตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติ (Implementation) เช่น การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ และการประสานขอความช่วยเหลือ
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ไม่ว่าจะเป็น ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับการ ควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินการทั้งหมดและแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วม

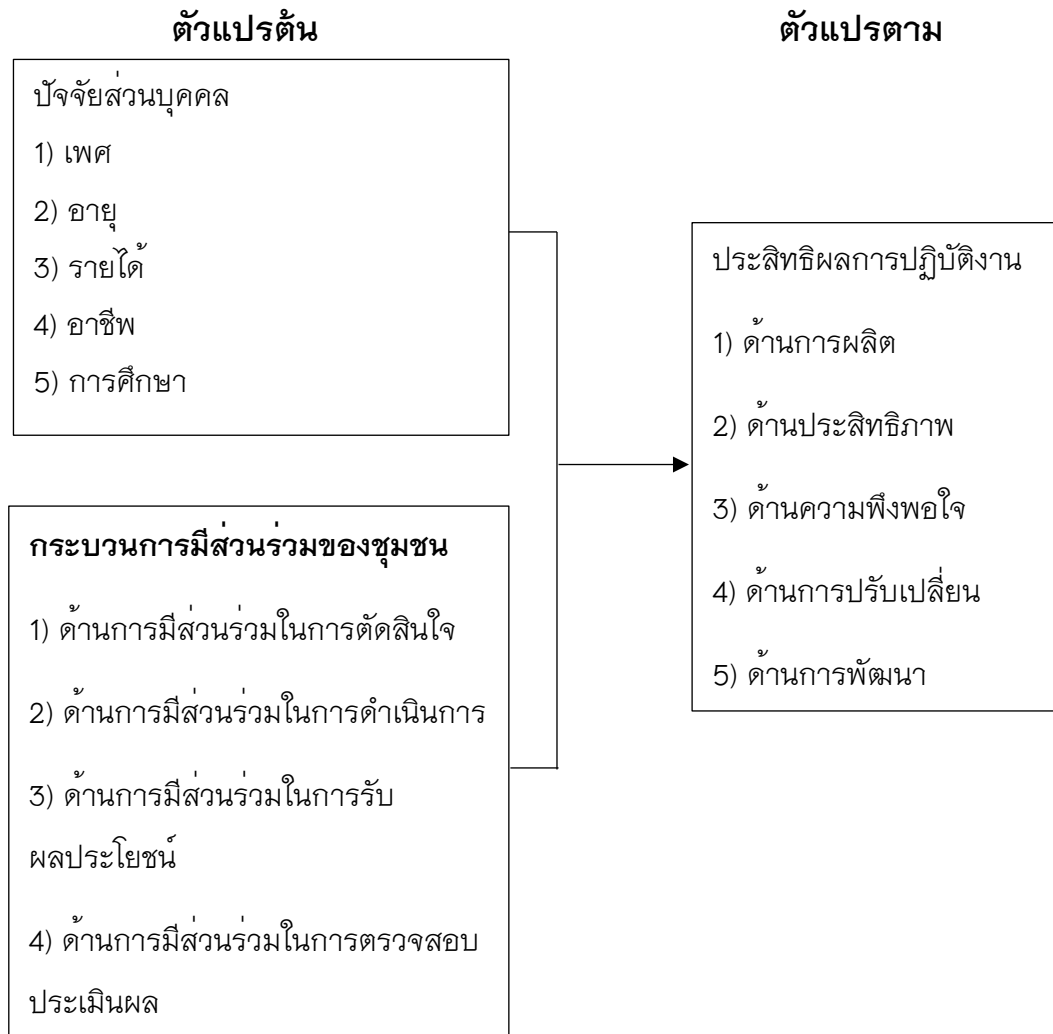
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กীরติวรรณ กัลยาณมิตร (2559) ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการขยะและเทคโนโลยีที่เหมาะสมโดยประชาชนมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะและเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยประชาชนมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา สภาพบ้านที่อยู่อาศัย และสถานภาพการเป็นสมาชิกเครือข่ายคัดแยกขยะต่างกัน มีประสิทธิผลในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกัน

อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ (2559) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค จังหวัดลพบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเพศ อายุระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน

พัชรพร ภู่อี่ยม (2563) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือนของประชาชน ในตำบลบ้านป้อม อำเภอศรีมหาโพธิ์จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัย พบว่า แนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนด้านการคัดแยก การเก็บรวบรวม และการขนส่ง ของเสียอันตรายของครัวเรือนในพื้นที่สุดท้ายจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือนได้ดียิ่งขึ้น

กรอบแนวคิด

รูปที่ 1 กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 10,720 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณของ Taro Yamane ได้จำนวน 386 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวัด คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดข้อเลือกตอบ โดยแบบสอบถามดังกล่าว ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยที่แบบสอบถามในส่วนที่ 2 ถึงส่วนที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert Scale, 1961)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha's coefficient- α) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ≥ 0.78 ซึ่งมีเกณฑ์กำหนดค่าความเชื่อมั่นดังนี้ (Cronbach, 1951: 297–334) โดยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha's coefficient- α) ของแบบสอบถามทั้งชุดได้ = 0.934 โดยแบบสอบถามประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดีมีค่า $\alpha = 0.925$ และแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดีมีค่า $\alpha = 0.766$ ซึ่งมีค่ามากกว่าเกณฑ์ของระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาแปลงรหัสตัวเลข (Code) และสร้างตัวแปร แล้วบันทึกลงโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA : F-test) การทดสอบความสัมพันธ์ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 386 คน มีปัจจัยส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ เป็นดังนี้

เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 52.85 และเป็นเพศชาย จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.15 อายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.28 รองลงมา อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.35 และอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.17 อาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 รองลงมาอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.98 อาชีพรับราชการ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.95 อาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 และอาชีพเกษตรกรกรรมและประมง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.77 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มี ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 25.65 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.72 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.25 รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.72 และมีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.58

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม

ประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตราย จากโรงงานอุตสาหกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านการผลิต	4.16	0.66	มาก	3
2. ด้านประสิทธิภาพ	4.23	0.69	มากที่สุด	1
3. ด้านความพึงพอใจ	4.16	0.69	มาก	2
4. ด้านการปรับเปลี่ยน	4.14	0.68	มาก	4
5. ด้านการพัฒนา	4.12	0.67	มาก	5
รวม	4.16	0.61	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.61) หากพิจารณารายด้านพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน และระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยมีความคิดเห็น ด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.69) ด้านการผลิต ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.66) ด้านการปรับเปลี่ยน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.68) และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนา ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีเพศ อายุ รายได้ อาชีพและการศึกษาต่างกันพบว่าในภาพรวมมีค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั้นแสดงให้เห็นว่ายอมรับสมมติฐานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตอนที่ 4 ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร

แรงจูงใจในการทำงาน	ประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตราย จากโรงงานอุตสาหกรรม		
	r	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	0.644	0.000*	ความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	0.419	0.000*	ความสัมพันธ์ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	0.663	0.000*	ความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง
ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล	0.819	0.000*	ความสัมพันธ์สูง
รวม	0.648	0.000	ความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Pearson Correlation ในการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 พบว่า การมีส่วนร่วม ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล ตามลำดับ

ตอนที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 3 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	สถิติที่ใช้	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
		ยอมรับ	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 1 ระดับประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่า ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	✓	
สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้สุทธิต่อเดือน ของประชากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน มีประสิทธิผลของการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน	t-test และ One Way ANOVA	✓	
สมมติฐานที่ 3 การจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะจังหวัดสมุทรสาคร	สถิติ Pearson Correlation	✓	

อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายด้านพบว่า ด้านประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความพึงพอใจ ด้านการผลิต ด้านการปรับเปลี่ยน และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนา ตามลำดับ อาจเป็นเพราะยังขาดความรู้ ความเข้าใจในบางส่วนของการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม อบต.บ้านเกาะ ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ของผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กীরติวรรณ กัลยาณมิตร (2559) ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการขยะและเทคโนโลยีที่เหมาะสมโดยประชาชนมีส่วนร่วมขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีการเลือกใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะและเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยประชาชนมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาครจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการขยะน้ำเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนในประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม ไม่แตกต่างกันไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรินพร ไทรทอง (2565) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม โดยเรื่องที่ชุมชนมีส่วนร่วมมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ เลือกใช้สินค้าที่มีมาตรฐานในการรักษาสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้มีการติดตั้งจุดรองรับของเสียอันตรายในชุมชน ชักชวนคนในครอบครัวและเพื่อนบ้านให้ จัดการของเสียอันตรายอย่างถูกวิธีและให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับ การจัดการของเสียอันตรายในชุมชน ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชนของ ประชาชนแตกต่างกัน

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วม ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการจัดการขยะของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ จังหวัดสมุทรสาคร สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรพร ภูเอี่ยม (2563) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือนของประชาชน ในตำบลบ้านป้อม อำเภอศรีมหาชัย จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือนอยู่ใน ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 64.61 ($\bar{X} = 50.40$, S.D. = 8.13) เมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีตัวแปรต้นที่ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือนของประชาชน ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงสนับสนุนทางสังคม (Beta = 0.610) การรับรู้อุปสรรค ของการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือน (Beta = 0.200) การรับรู้ประโยชน์ของการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือน (Beta = 0.136) และอาชีพแม่บ้าน (Beta = 0.085) โดยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือนของประชาชน ได้ร้อยละ 50.80 (R Square = 0.508) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนด้านการคัดแยก การเก็บรวบรวม และการขนส่งของเสียอันตรายของครัวเรือนในพื้นที่สุดท้ายจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีพฤติกรรมในการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือนได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงาน และทราบผลการประเมินการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการของเสียอันตรายในชุมชน โดยอาจผ่านการประชุมประชาคมในชุมชน หรือสามารถให้ประชาชนสื่อสารผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของทางหน่วยงาน

2. ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง หากพบการจัดการของเสียอันตรายชุมชนที่ไม่ถูกต้อง และควรส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม เช่น การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมด้านการบริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำสื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม จุตรองรับของ เสียอันตรายชุมชนในพื้นที่วิธีการทิ้ง วิธีการจัดเก็บขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ วิธีการส่งของเสียอันตรายไปกำจัด รวมถึงช่องทางที่จะใช้ติดต่อทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะได้ กรณีประชาชนต้องการซักถามเพิ่มเติม ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่เข้าถึงประชาชนได้ง่าย หรือประชาชนสามารถ เข้าถึงข้อมูลได้ เช่น ไปสเตอร์ เสียงตามสาย หน้าสื่อออนไลน์ต่าง ๆ หรือประชาสัมพันธ์ผ่านตัวแทนชุมชน
2. จัดทำแผนงานในการดำเนินการจัดเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนแต่ละชุมชน ให้ชัดเจนและ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบ มีกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้ภาคประชาชนตระหนัก ในการคัดแยกประเภทของเสีย อันตรายชุมชนทิ้งให้ถูกต้อง และรวบรวมให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ ไปจัดเก็บได้ง่าย
3. การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการสัมภาษณ์ข้าราชการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ อาจจะไม่ ได้สะท้อนถึงการปฏิบัติงาน และมุมมองต่าง ๆ จากภายนอกองค์กร จึงอาจจะไม่ครอบคลุมทุก ประเด็นการศึกษา เช่น ประเด็นการให้บริการในการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณจังหวัดกับ หน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจังหวัด ประเด็นการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เกี่ยวกับ เรื่องร้องเรียนความเดือดร้อนของประชาชน ประเด็นประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ และประชาชนในทำ โครงการเพื่อขอรับจัดสรรงบประมาณจังหวัด เป็นต้น เนื่องจากมีระยะเวลาจำกัด อาจส่งผลให้การวิจัยใน ครั้งนี้มีประเด็นและข้อมูลมาสนับสนุนไม่ครบถ้วนเท่าที่ควร

เอกสารอ้างอิง

- กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570)*. เข้าถึงได้จาก: https://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2023/2/2354_6270.pdf
- กิริติวรรณ กัลยาณมิตร. (2559). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะและเทคโนโลยีที่เหมาะสมโดย ประชาชนมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 6(2), 80-92.
- พัชรพร ภู่อี่ยม. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายในครัวเรือนของประชาชน ในตำบลบ้านป้อม อำเภอศีร์ษะมาตจังหวัดสุโขทัย. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอินทร์*, 2(2), 57-69.
- สรินพร ไทรทอง. (2565). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชนในเขต เทศบาลเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม*. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ มูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค จังหวัดลพบุรี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10(1), 106–115.

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ. (2566). *ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ*. เข้าถึงได้จาก:
<http://bankao.go.th/public/>

Bennis, W. and Nanus, B. L. (1971). *The Strategies for Taking Change*. New York: Harper and Row.

Cohen, M. J. & Norman, T. U. (1980). *Participations Place in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity*. New York : World Development.

Cronbach, L.J. (1951). *Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests*. *Psychometrika*, 16, 297 –334.

Gibson, J.H., John, M.I. & James H.D. (1982). *Organizations : Behavior structure and Processes*. 4th ed. Austin, TX : Business Publications.

Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw–Hill.

Steers, M. R., R. G. Ungson, and T. R. Mowday. (1985). *Managing Effective Organization: An Introduction*. Kent Publish Company.

Parsons, Talcott. (1964). *Suggestion for a Sociological Approach to the Theory of Organizations in Complex Organizations: A Sociological Reader by Amitai Etzioni*. New York: Holt, Rinehart & Winston.